

འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༥ ཅན་མ།

Biosafety Act of Bhutan 2015

SPEAKER

ཨེན་ཨེ་མི/འི་(ཨེས་ལཱ) ༢༠༡༥/ ༢༧

སྤྱི་ཚེས་ ༢༣.༡.༢༠༡༥ ལཱ།

༡ མི་ཇེ་མོ་ནམ་སྐོན་པོ་མཚོགས་ལཱ། འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་གཉིས་པའི་ ཚོགས་ཐེངས་ ༥ པའི་ནང་ཆའཛོགས་ལཱ་པའི་ **འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་པ** ལཱ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༥ ཙན་མ་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ རང་ལཱ་གསལ་གནས་ལོ་ཤིང་མོ་ལཱ་གལ་ལྷན་ ཇེ་པའི་ཚེས་ ༧ ལཱ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷན་ ༡ པའི་ཚེས་ ༢༠ ལཱ། བསྐྱར་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ དེར་ལྷན་ འགག་གོ་རྟོང་སའལས་ དང་ལེན་རྩལ་མཐུན་མཛད་དགོ་པ་བཅས་། རང་ལཱ་གསལ་གནས་ལོ་ཤིང་མོ་ལཱ་གལ་ལྷན་ ཇེ་པའི་ཚེས་ ༡ ལཱ།

(འཇིགས་མེད་བཟང་པོ་)
ཚོགས་དཔོན།

- ༡. གཞུང་སྲོད་དབུ་ལྷིད་མི་ཇེ་སྐོན་ཚེན་མཚོགས་ལཱ། སྐོན་སྐོན་ན།
- ༢. འབྲུག་གི་མི་ཇེ་ཁྲིམས་སྤྱི་ཚོགས་པོ་མཚོགས་ལཱ།
- ༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤྱིའི་མི་ཇེ་ཁྲིམས་ཚོགས་ལཱ།
- ༤. མངའ་བདག་དབང་ཚེན་མཚོགས་ལཱ། སྐོན་ལཱ་འི་ཚེད།
- ༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཡོངས་ཁྲབ་དབང་ཚེན་ལཱ།
- ༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤྱིའི་ཡོངས་ཁྲབ་དབང་ཚེན་ལཱ།

མཚན་བརྗོད།

ཨོ་སྐྱེ།

ཅ་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཇེ། །
འཆི་མེད་རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ། །
སྣང་སྲིད་དབང་བསྐྱར་པ་རྒྱ་ཀླ་ར་ཡིས། །
བསྐྱུ་མེད་བདེན་མཐུས་དང་འདིར་ཤིས་པ་སྦྱོལ། །
ཚོས་དང་ཚོས་མིན་འབྱེད་པའི་སློབ་པ་ཞིང། །
འཇིག་རྟེན་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་རྒྱབ་སྐྱར་མཁམ། །
རང་འདོད་ཁོ་ནར་བརྩོན་པའི་དུས་སྐབས་འདིར། །
བཟང་རན་ཁྲིམས་ཀྱིས་མ་དབྱེ་ཐབས་གཞན་ཅི། །
རིག་གསར་ཐབས་མཁས་སྐྱེ་མའི་འཕྲུལ་འཁོར་ལས། །
བྱུང་བའི་སྲོག་ལྡན་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན། །
སྦོད་བརྟུང་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཉེན་རྒྱ་ཆེ་བས། །
ལག་ལེན་ཤོག་ངོས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་འདི་མཚར། །
མཐོན་པའི་གོ་གནས་རིག་འོར་དཔལ་མཆིས་ཀྱང། །
རྒྱ་འབྲས་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་མ་འཛིན་པའི། །
ལས་མཐའ་ལོག་པའི་གནས་དུས་ཐ་མ་འདིར། །
རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་བཙན་པོའི་ཁྲིམས་འདི་མཚོག། །
དེ་ཕྱིར་ཞི་བདེའི་རྩ་བ་ཁྲིམས་ཡིན་པས། །
སྐྱེ་ལྡན་ཉེན་སྲུང་བཅའ་ཁྲིམས་མཚན་གནས་ཅན། །
རྟགས་བརྒྱད་གྲངས་སུ་ལེ་ལུར་བཅད་པ་འདི། །
ཀུན་གྱིས་རྩལ་བཞིན་ལག་ལེན་མཛད་པར་ལུ། །

དཀར་ཆག།

དོན་ཚན།

ཤོག་གྲངས།

དོ་སྲོད།.....	༡
ལེའུ་དང་པ། སྲོན་བཟོད།.....	༢
ལེའུ་གཉིས་པ། སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་བདག་སྐྱོང་གི་ལས་ཚོགས།.....	༣
ལེའུ་གསུམ་པ། གཞི་རྩ་དང་བཀག་ཆ།.....	༤
ལེའུ་བཞི་པ། ཉེན་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་འཛིན་སྐྱོང་བརྟེན་དོན།.....	༡༠
ལེའུ་ལྔ་པ། མིང་བྱང་བཏགས་ནི་དང་གྲིམས་ལུ་གནས་མ་གནས་ལྟ་རྟོག་འབད་ནི།.....	༡༡
ལེའུ་དྲུག་པ། མི་དམངས་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་ལྟ་སྲོད།.....	༡༣
ལེའུ་བདུན་པ། ཉེས་འཁྲི་དང་རྐྱེད་འཐུས་བསྟར་སྲོད་ཉེས་ཆད།.....	༡༥
ལེའུ་བརྒྱད་པ། ལྷ་ཚོགས་དཔོངས་དོན།.....	༢༠

དོན་མཛད།

དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་ཙུང་ལྷན་ལྷན་མེད་མེད་ལྟར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་ཉེན་སྐྱོབ་དང་
ཉམས་སྲུང་ ཉེན་སྲུང་ཚུ་འབད་དགོཔ་སྤོལ་དཔ་དང་།

དེ་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གིས་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྷན་ (GMOs)
གྱི་སྐོར་ལས་ སྤོལ་འགོག་གི་སྲིད་བྱས་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ཡང་ དེ་བཟུམ་མའི་སྲིད་བྱས་འདི་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ བླགས་ཚལ་གྱི་སྐྱེ་
ལྷན་རིགས་སྤྱི་གང་མང་ཡོད་མི་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཟ་ཆས་དང་ཟས་བཟུང་
ཉེན་སྲུང་ཡར་བྲག་གཏང་ནི་དང་ བེམས་ཅན་དང་ མི་གི་འཕྲོད་བཞེན་སྲུང་འཛིན་འབད་ནི་གི་
དོན་ལུ་ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་ཉེན་སྐྱོབ་གོས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་
སྲུང་སྐོར་ལས་ ཀར་ཀ་ཉེ་ན་གི་དབྱེད་གཞིའི་གན་འཛིན་གྱི་ཙུང་ལྷན་ཨིན་པ་ལས།

འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༥ ཅན་མ་འདི་ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ ཤིང་
མོ་ལུག་ལོ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༢༤ ལུ་འཇམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༢ ལུ་
འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ གཤམ་གསལ་ལྟར་ཆ་འཛོག་མཛེད་གྲུབ།

ལེའུ་དང་པ། སྡོམ་བཟོ་དང་།

མིང་གནས་དང་ འགོ་འཇུག་ལ་ ལུ་བཟང་།

༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི།
  ༡. འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༥ ཅན་མ་ཟེར་བཟོ་དགོ།
  ༢. རང་ལྷགས་གནས་ལོ་ཤིང་མོ་ལྷག་ལོ་ ཟླ་༤ པའི་ཚེས་ ༤ ལུ་འཇུག་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༢༠ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་བསྟར་སྦྱོང་འབད་དགོ།
  ༣. འབྲུག་གི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལུ་ལུ་བཟང་དགོ།

ལུ་བཟང་།

༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ གཤམ་གསལ་ལུ་སྦྱོར་འཇུག་འབད་དགོཔ་འདི་ཡང་།
  ༡. རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྷན་ག་ར་དང་།
  ༢. རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྷན་ཚུ་ལས་གྲུབ་མི་འཐོན་སྐྱེད་ཚུ།
  ༣. ཅན་འབྲེན་དང་ཕྱིར་ཚོང་གི་གནས་རིམ་ཚམ་ཉམ་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འཁོད་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་ཟས་སྐྱ་ཡོད་མི་ཐོན་སྐྱེད་ཐང་ ཀར་དུ་བཀོལ་སྦྱོང་འབད་ནི།
༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་འཇུག་ནི་མེད་མི་འདི་ཡང་།
  ༡. མེམས་ཅན་དང་ སྐྱེ་ཤིང་གི་ སྤར་སྲོལ་དང་ནང་འཁོད་ཀྱི་ རིགས་སྤེལ་ཐབས་ ལམ།
  ༢. ས་གནས་ཀྱི་སོན་རིགས་དང་ སྐྱེ་ཤིང་ སྐོ་ནོར་གྱི་རིགས་ཚུ་ སྤར་སྲོལ་དང་ ཅན་འཁོད་བརྗེ་སོར་དང་ ཉོ་བཅོང་།

੩. དེང་སང་གི་སྐྱེ་ལྗན་འབྲུལ་རིག་ (Modern Biotechnology) ལག་ལེན་འཐབ་མ་དགོ་པའི་ རིགས་རྒྱན་དབྱེ་དབྱེད་དང་ ཚ་རྒྱས་འཕེལ་སྐྱེད་ དེ་བརྒྱུ་མའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ།
੯. མི་དང་ སེམས་ཚན་ཚུ་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྗན་ལས་གྲུབ་མི་སྣེ་རིགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ།

ཆམེད།

੯. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འབྲེལ་ཆགས་མེད་མི་ སྐྱེ་ལྗན་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁྲིམས་ཡངན་ བཅའ་ཡིག་ སྒྲིགས་གཞི་ གཞུང་གི་བཀོད་རྒྱ་ རྩལ་བསྐྱུགས་ གསལ་བསྐྱུགས་ཚུ་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ཆམེད་འགྲོམ་ཡིན།

ལེའུ་གཉིས་པ།

སྐྱེ་ལྗན་ཉེན་སྲུང་བདག་སྐྱོང་གི་ལས་ཚོགས།

རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་ཉེན་སྲུང་བཀོད་ཚོགས།

༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་ཉེན་སྲུང་བཀོད་ཚོགས་ཟེར་མི་ བཀོད་ཚོགས་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ འཇུག་མི་ཚུ་གཤམ་གསལ་ལྟར་དུ་ཡིན།
  ༡. ཞི་འཛིན་སྐྱེ་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློབ་པོ་དང་།
  ༢. གཤམ་གསལ་ཡིག་ཚང་གི་འགོ་འཛིན་ཚུ་
    - (ཀ) སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་།
    - (ཁ) གསོ་བ་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ མི་དམངས་གསོ་བའི་ལས་ཁུངས།
    - (ག) བསྐྱེད་རྒྱས་ལྷན་ཁག་འོག་གི་ ཚོང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས།

- (ང) དདུལ་ཕྱིས་ འོང་འབབ་དང་ཅ་དམ་ ལས་ཁུངས།
- (ཅ) ཉན་སྲིད་དང་ཕྱོལ་འཛིན་ལྷན་ལག་འོག་གི་ བཀའ་ཁྲིམས་བཀོད་འཛིན།
- ༣. རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ལས་ ཆེ་མཐོའི་ངོ་ཚབ་གཅིག།
- ༤. འབྲུག་ཚོང་དང་བཟོ་སྐྲུ་ཚོགས་སྡེ་ལས་ ཆེ་མཐོའི་ངོ་ཚབ་གཅིག།
- ༥. བཀོད་ཚོགས་འདི་ རྒྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་
ཐག་བཅད་མི་འདུས་ཚོགས་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཡིན། བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་
འདི་གིས་སྤྱོད་མི་ ཡངན་ བཀའ་མི་ ཡངན་ འདི་གི་འོག་ལུ་ཡོད་མི་བྱབ་དབང་དང་
དབང་ཚད་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་འགན་དབང་ཚུ་གྲུབ་དགོ།
- ༦. འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ འགོ་འཛིན་འདི་ བཀོད་ཚོགས་
ཀྱི་ འཐུས་མི་དྲུང་ཆེན་སྡེ་ལྷག་ལྷན་དགོ།

བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་འགན་དབང་།

- ༡. **བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས།**
  - ༡. རྒྱལ་ཡོངས་སྡེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་གི་སྲིད་བྱུས་འདི་ དུས་རིམ་བཞིན་དུ་ བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་དེ་ རྒྱལ་གཞུང་ལུ་གོས་འདེབས་སུལ་དགོ།
  - ༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གས་གཞི་ཚུ་
ཆ་འཛོག་གྲུབ་དགོ།
  - ༣. རྒྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཚུ་འདི་བདག་སྤྱོད་ནང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ སྤྱིར་བསྐྱོམས་འཆར་གཞི་དང་ལས་རིམ་ཚུ་འདི་གནད་བ་གྲུབ་
དགོ།

༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་བསྟར་སྲོད་འབདམ་ད་ ཁེ་གྲོང་ཡོད་པའི་
ལས་སྡེའི་ཚུའི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་ཡོད་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་
དགོ།
༥. རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློབ་ལྡན་གྱི་རིགས་ མནོ་
བཞིན་བསམ་བཞིན་དུ་ ཡངན་ མ་ཤེས་མ་མཐོང་པར་ ས་མཚམས་ཡན་ཚུན་
རྒྱན་འགྲུལ་གང་རུང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཞིའི་ཐབས་རིག་དང་བྱ་སྐྱོད་ཚུའི་གནང་
བ་ཀྱུ་བ་དགོ།
༦. དབང་འཛིན་གྱི་གྲོས་ཐག་གུར་ མི་ངོ་ ཡངན་ ལས་འཛིན་གང་རུང་ཅིག་གིས་
སློ་ལ་མ་ཚོགས་སྤེལ་བཀོད་མི་ཚུ་སེལ་མི་མཐོ་གཏུགས་འདུས་ཚོགས་སྤེལ་བྱུག་ལུ་
དགོ།
༧. རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློབ་ལྡན་ དང་ཡངན་ རིགས་རྒྱན་
འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློབ་ལྡན་ལས་འབྲུང་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་གནང་བ་ཀྱུ་བ་
ཞིའི་གྲོས་ཐག་བཅད་དགོ།
༨. རྒྱེ་ལྡན་ཉེན་སྲུང་གི་ལས་རིགས་ཚུའི་བདག་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་
གུར་ དབང་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་གྱི་ལཱ་བཀོད་རྒྱུ་བ་དགོ།

བཀོད་ཚོགས་གྱི་ཞལ་འཛོམས།

༡. བཀོད་ཚོགས་གྱིས་ ཞལ་འཛོམས་གྱི་དུས་རིམ་དང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཞི་གི་བྱ་རིམ་
བསྐྱིལ་ནི་དང་ ཞལ་འཛོམས་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་བྱ་བའི་གནད་སྲོད་ཚུ་བཟོ་
ཚོག་ནི་དང་ འདི་ཡང་ཉུང་ཤོས་ལོ་གཅིག་ལུ་ ཚར་གཉིས་རེ་དང་ དགོས་མཁོ་དང་
བསྐྱུན་ཏེ་ཚོགས་དགོ།

10. བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་བ་སྔོན་པའི་སྐབས་ལུ་ གཞུང་གི་ལས་ཚོགས་དང་ ལས་སྡེ་
དེ་བཟུམ་སྡེ་བཅོ་གྲངས་ ཉེ་སྔོན་པའི་སྡེ་ཚན་ཚུའི་ངོ་ཚབ་ཚུ་གིས་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་
ཞལ་འཛུམས་ནང་གྲལ་གཏོགས་འབད་ཚོག་ནི་ཡིན་རུང་ ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་མི་ཚོགས།
11. བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འཛུམས་ཚོགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཚོགས་གངས་འདི་འབྲུས་མི་
ཡོངས་བསྐྱེམས་ཀྱི་གསུམ་དུ་གཉེས་དགོ།
12. བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་གོས་ཐག་ག་ཅི་རང་བཅད་རུང་ མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཐག་བཅད་
དགོ།
13. ཚོགས་རྒྱན་འདྲ་མཉམ་འཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཞི་འཛིན་གྱིས་ཐག་བཅད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་
བསྐྱར་དགོ།

འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན།

1. འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལག་ལེན་
དང་བསྐྱར་སྔོན་འབད་ནི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་
གཞན་ག་ར་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་ཡིན།

དབང་འཛིན་གྱིས།

1. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཚུལ་མཐུན་བསྐྱར་སྔོན་འབད་ནི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཡིག་དང་
སྐྱིགས་གཞི་ཚུ་བཅོ་དགོཔ་དང་ རུས་རིམ་བཞིན་རུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ།
2. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འདིའི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིགས་གཞི་ཚུ་བསྐྱར་སྔོན་
འབད་ནི་དོན་ལུ་དགོཔ་འི་ གནས་ཚད་དང་ འབྲི་ཤོག་ ལག་ལེན་གྱི་རྣམ་

གཞག་ དེལས་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་མཁོ་ཆས་གཞན་ཚུ་བཟོ་སྡེ་ ཆ་
འཛོག་སྲུབ་དགོ།

༣. དགོས་མཁོ་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་གི་གནད་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཁྱད་རིག་དང་ ཚན་རིག་གི་བསྐྱབ་སྟོན་བྱིན་ཞིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་
ཚུ་ལས་ ཁྱད་རིག་ལས་བྱེད་སྡེ་ཚན་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།

༤. སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་འབྲུར་གྱི་གསྐྱེག་དང་གཞོན་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་
སློབ་འབྲུར་གཞོན་ལེན་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།

༥. སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་གི་སྤྱིར་བཙུན་ལས་འཆར་གཞི་དང་ལས་རིམ་ཚུ་ འཆར་གཞི་
བཙུགས་ཞི་དང་བསྟར་སྟོན་འབད་ཞིའི་དོན་ལུ་ ལེ་སྐྱོང་ལས་སྡེའི་སོ་སོའི་བར་
ན་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ།

༦. བཀོད་ཚོགས་གྱི་ཞལ་འཛོམས་ཚུ་དང་ འདི་ནང་གི་སྐོས་ཐག་ཚུའི་ཐོ་དེབ་ཚུ་
འཛིན་སྐྱོང་འབད་དགོ།

༧. བཀོད་ཚོགས་གྱི་སྐོས་ཐག་ཚུ་བསྟར་སྟོན་འབད་དགོ།

༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་ཉེས་ཚད་ཚུ་བསྐྱེ་ལེན་འབད་དགོཔ་དང་ ཉེས་
ཁྲིམས་གྱི་ཚད་གཞི་དང་གཞོན་འགེལ་གྱི་ཚབས་ཆེ་ཉིང་ཚུ་འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་
མེད་སྐོར་ཚུད་པའི་ ཉེན་བརྒྱུད་དང་ཉེས་ཁྲིམས་བཀའ་མི་ཚུའི་ཐོ་དེབ་ལ་གསལ་
སྡེ་བཞག་དགོ།

༩. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་གཞུང་འབྲེལ་སྐོས་ཐག་དང་ བྱ་ལེན་འཐབ་ཡོད་
མི་ཚུའི་གཞོན་ལེན་སྡེ་སྲུབ་ཡོད་པའི་ བདག་སྐྱོང་མཐོ་གཏུགས་ཚུ་སེལ་དགོ།

༡༠. འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་གནས་སྲུང་ལྟེ་བ་ནང་ གནས་ཚུལ་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་
ཞི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ག་ཅི་རང་
ཡིན་ཚུར་ གནས་ཚུལ་བརྒྱུད་དོན་སྟོན་ཞི་དང་ བསམ་འཆར་ལེན་ཞི་གི་དོན་ལུ་
ཐབས་རིག་ཚུ་ངེས་གཏན་བཟོ་དགོ།

- ੧੧. རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་ཚུ་དང་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་
 བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་ཚུ་ལས་ལྷུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་འི་ དེང་སང་གི་སྐྱེ་
 ལྷན་འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་གནས་སྤངས་ཀྱི་ ཐབས་ལམ་དང་ ཆ་རྒྱུན་ གོང་
 འཕེལ་ཚུ་འོློར་ལས་དང་ མི་སྡེ་དང་ ཀྱུན་སྡོད་ རྒྱད་རིག་ འཕྲུལ་རིག་
 ཚན་རིག་ འཆར་སྤང་གཞན་ཚུ་གི་སློར་ལས་ བཀོད་ཚོགས་དང་གཞུང་ལུ་
 བསྐྱབ་སློན་འབད་དགོ་པ་དང་ སྤྱིར་བཏང་མི་དམངས་ལུ་ བརྗེས་འབད་དགོ།
- ੧੨. སྐྱེ་ལྷན་ཉེན་སྲུང་གི་སློར་ལས་ མི་དམངས་ཀོ་དོན་ཁུབ་སྤེལ་གྱི་ལས་དོན་ཚུ་སྐྱུལ་
 རྒྱབ་འབད་ནི་དང་ གསར་བཟོ་འབད་དགོ།
- ੧੩. བཅའ་ཁྲིམས་བསྟར་སྡོད་འབད་ནི་འི་ནང་དུས་ཐོག་གི་བརྟག་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་
 དང་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་བཀོད་ཚོགས་ལུ་ འཕྲི་སློན་གྱི་གྲོས་འདེབས་
 སྤུལ་དགོ།

ལེའུ་གསུམ་པ།

གཞི་རྩ་དང་བཀག་ཆ།

ཉེན་བསྐྱུལ་གྱི་གཞི་རྩ།

੧੫. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཉེ་ བྱ་སློད་དང་ དབང་ཚད་ འགན་འཁུར་ཚུ་ལག་ལེན་
 འཐབ་མི་ མི་རོག་ར་གིས་ སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱད་དང་ མཐའ་འཁོར་ མི་དང་སེམས་
 ཚན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ དམིགས་བསལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཚུ་གི་སློར་ལས་ཚན་རིག་ ཡངན་
 རྒྱད་རིག་གི་དེས་ཉིག་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ ལུས་ཉེས་གྱི་གཞོན་པ་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཚུ་འཛིན་
 སྡོང་འཐབ་ནི་དང་ཉེན་བརྗེས་འབད་དགོ།

༡༢. རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཙུག་བཏང་བའི་སློབ་ལྷན་ཚུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ འཆང་སྤྱོད་
 དང་ སྐྱེལ་འབྲེན་ བཀོལ་སྤྱོད་ བྱང་འབྲེན་འཐབ་མི་ མི་ངོ་རྒྱ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་
 འདི་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་སྤྲིགས་གཞི་ཚུ་ནང་བཀོད་མི་
 ཚུ་ཚུན་ཚུ་ལུ་ངེས་པར་དུ་གནས་དགོས་དང་ དེ་ཁར་ དེ་བརྩམ་མའི་ལས་དོན་ཚུ་ སྐྱེ་
 ལྷན་རིགས་སྣ་དང་ མཐའ་འཁོར་ མི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་བྱུས་ཉེས་
 གྱི་གཞོན་པ་མེད་པར་འབད་ཡོད་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དམམ་བཏོན་ཏེ་ རྒྱ་
 མཚན་ལྷན་པའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཏོན་དགོ།

༡༣. སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྣ་དང་ མཐའ་འཁོར་ མི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་ གཞོན་
 ཉེན་འབྱུང་བའི་སྐབས་ལུ་ གཞོན་ཉེན་སྲུང་ཐབས་ ཡང་ན་ མར་ཕབ་འབད་ནི་དོན་
 ལུ་གོང་ཚན་རན་པའི་ཐབས་ལམ་མར་འཕྱུད་བཞག་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ ཚན་རིག་
 རེས་ཏིག་མེད་མི་གིས་མི་བཏུབ།

བཀག་ཆ།

༡༤. རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གཤམ་གསལ་ལས་དོན་ཚུ་ བཀག་ཆ་འབད་མ་ཞིན།
༡. ཡང་བསྐྱར་ཐོན་སྐྱེད་འབད་བཏུབ་པའི་རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཙུག་བཏང་བའི་སྐྱེ་
 ལྷན་ག་ཅི་རང་ཞིན་རུང་ བྱང་འབྲེན་འབད་ནི་དང་།
  ༢. ཡང་བསྐྱར་ཐོན་སྐྱེད་འབད་བཏུབ་པའི་རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཙུག་བཏང་བའི་སྐྱེ་
 ལྷན་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་རིགས་ག་ཅི་རང་ཞིན་རུང་ བྱང་འབྲེན་འབད་ནི་དང་།
  ༣. ཡང་བསྐྱར་ཐོན་སྐྱེད་འབད་བཏུབ་པའི་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཙུག་བཏང་བའི་
 སློབ་ལྷན་ཚུ་ བརྒྱུད་འགྲུལ་འབད་ནི།
  ༤. ཡང་བསྐྱར་ཐོན་སྐྱེད་འབད་བཏུབ་པའི་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཙུག་བཏང་བའི་
 སློབ་ལྷན་གྱི་རིགས་ མཐོ་བཞུག་བསམ་བཞིན་དུ་ མཐའ་འཁོར་ནང་ གསར་
 གཏོན་འབད་ནི།

- ༥. ཟུར་བཀག་གི་ལག་ལེན་བརྩིས་ཏེ་ ཡང་བསྐྱར་ཐོན་སྐྱེད་འབད་བཏུབ་པའི་
རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་གྱི་རིགས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི།
- ༦. ཡང་བསྐྱར་ཐོན་སྐྱེད་འབད་བཏུབ་པའི་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་
སློག་ལྷན་ཚུ་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ།

ལེའུ་བཞི་པ།

ཉེན་ཁ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ བད་སྤོང།

- ༡༠. རྒྱལ་ཁབ་ནང་གསར་གཏོད་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་
སློག་ལྷན་གྱི་རིགས་དང་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་ཚུ་ལས་གྲུབ་
པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ ཉེན་ཁ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ བད་སྤོང་ཚུ་ཚུད་པའི་ ཉེན་ཁ་
དབྱེ་དཔུང་གི་དབང་ལུ་འདུ་དགོ།
- ༡༡. ཉེན་ཁ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ བད་སྤོང་འདི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གསལ་གཞི་ནང་
ཚེད་དུ་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ ཉེན་ཁ་དབྱེ་དཔུང་གི་དོན་ལུ་ གནས་ཚད་དང་ བྱ་བའི་གནད་
སྤོང་ ལམ་སྟོན་ཚུ་དང་འཕྲིལ་ཏེ་འབད་དགོ།
- ༡༢. ཉེན་ཁ་བད་སྤོང་གི་ཆེད་ལུ་ཅིག་སྡེ་ མི་དམངས་གོས་བསྐྱུན་འདི་ཡང་ དབང་འཛིན་གྱིས་
འོས་མཚམས་ཅན་སྡེ་བརྩི་འཛོག་འབད་མི་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཚོགས།

ལེའུ་ལྷ་པ།

མིང་བྱང་བཏགས་ནི་དང་ ལྷིམས་ལུ་གནས་མ་གནས་ལྷ་རྟོག་འབད་ནི།

མིང་བྱང་བཏགས་ནི།

༡༣. ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་མི་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་ལས་གྲུབ་པའི་གནང་བ་ཅན་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་གར་ མིང་བྱང་བཏགས་ནི་གི་དགོས་མཁེ་ཚུ་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིགས་གཞི་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ ཚད་བཟུང་ཅན་གྱི་གནས་རིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སྤངས་འཛིན་འབད་དགོ།

ནང་འབྲེན་དང་ཕྱིར་ཚོང་།

༡༤. རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་ཚུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་འབྲེན་འདི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིགས་གཞི་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ སྤངས་འཛིན་འབད་དགོ།

༡༥. དབང་འཛིན་གྱིས་ སྤྱོད་འཇུག་ཡོད་པའི་བྱ་སྤོ་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གནང་བ་བྱིན་ཚོགས་འདི་ཡང་།

༡. ནང་འབྲེན་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལས་འཆར་གང་རུང་གཞི་བཅུགས་འབད་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་བཅིས་ཏེ་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་ཚུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོད་མི་ ལས་དོན་གང་རུང་ཅིག་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱ། ཡང་ན།
༢. རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལྷན་ཚུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཕྱིར་ཚོང་ ཡང་ན་ ཡང་བསྐྱར་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལཱ།

༡༤. གནང་བ་སྲོད་པའི་སྐབས་ལུ་ དབང་འཛིན་གྱིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཉེན་ལ་འཛིན་
སྐྱོང་ཐབས་ལམ་དང་ མིང་བྱང་བཏགས་ནི་གི་དགོས་མཁོ་ ཆ་རྒྱུན་གཞན་ཚུ་བཀལ་
ཚོགས།

༡༥ དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིགས་གཞི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ གནང་བ་
གི་དོན་ལུ་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་
ཚུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་འབྲེན་དང་ ཕྱིར་ཚོང་གི་གནང་བ་ཅིག་ མཚམས་འཇོག་
ཡངན་ ཆ་མེད་གཏང་ཚོགས།

༡༦. རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ཚུ་ལས་གྲུབ་པའི་
ཐོན་སྐྱེད་ཕྱིར་ཚོང་ ཡངན་ ཡང་བསྐྱར་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ མི་རིགས་རུང་
ཅིག་གིས་ དབང་འཛིན་ལུ་ ཕྱིར་ཚོང་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མར་དགོས་མཁོ་ཡོད་མི་ རང་
འབྲེན་འབད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ཡངན་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལུ་དགོ་པའི་ ཞིབ་དཔྱད་ ཡངན་ དབྱེ་
དཔྱད་ ཡིག་ཆ་ཚུ་གི་སློབ་ལས་བརྒྱུ་ལན་འབད་དགོ།

༡༧. རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ཚུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ བཅའ་
ཡིག་དང་སྐྱིགས་གཞི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་རོས་
འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་འཇུལ་སློ་དང་འཐོན་སྐྱོའི་ས་གནས་བརྒྱུད་དེ་རྒྱང་མ་ཅིག་ རང་
འབྲེན་ ཡངན་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་དགོ།

ཞིབ་དཔྱད།

༡༨. རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ ཡངན་རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་
བའི་སྲོག་ལྡན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཨིན་པའི་དོགས་པ་ཡོད་མི་ ཐོན་སྐྱེད་ནང་འབྲེན་

ཡངན་ མྱིར་ཚོང་འབབ་ནི་ཚུ་ འཇུལ་སྒོ་དང་ འཕོན་སྒོའི་ས་གནས་ནང་དབང་འཛིན་
གྱིས་ཞིབ་དཔྱད་འབད་མི་གི་དབང་ལུ་འདུ་དགོ།

༣༡. རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གྱི་ས་གནས་གང་རུང་ཅིག་ནང་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་
བའི་སློག་ལཱ་ན་ དང་ཡང་ན་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལཱ་ཚུ་ལས་
རྒྱབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ལག་ལེན་འབབ་མི་ལས་དོན་ཚུ་ དབང་འཛིན་གྱིས་ཞིབ་དཔྱད་
འབད་མི་གི་དབང་ལུ་འདུ་དགོ།

༣༢. དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་ས་གཞི་ནང་ སྐྱེ་ལཱ་ཉེན་སྲུང་གི་ཞིབ་དཔྱད་
ཚུ་འོ་ན་ལུ་ བྱ་བའི་གནད་སློབ་དང་ ལམ་སྟོན་ཚུ་ཁ་གསལ་བཀོད་དགོ།

ལྷོ་རྟོག་།

༣༣. དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་ས་གཞི་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་མི་ལྷོ་རྟོག་
གི་ལས་དོན་ཚུ་འབད་དགོ།

ལེའུ་བུག་པ།

མི་དམངས་ལོ་དོན་ལྷབ་སྐྱེལ་དང་ གནས་ཚུལ་གྱི་ལྷ་སྦྱོང།

མི་དམངས་ལོ་དོན་ལྷབ་སྐྱེལ།

༣༤. དབང་འཛིན་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་སྲུང་ཚན་ཚུ་གིས་ མི་དམངས་དང་ སློབ་ལྷ་ སློབ་སྦྱོང་
སྐྱེལ་ཁང་ མཐོ་རིམ་སློབ་ལྷ་ཚུ་ནང་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློག་ལཱ་ན་
དང་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་ སློག་ལཱ་ལས་རྒྱབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་དང་
འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་ལོ་དོན་ལྷབ་སྐྱེལ་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་
ནི་ངེས་གཏན་བཟོ་ཚོགས།

གནས་ཚུལ་ལུ་ལྟ་སྟོན།

༣༥. དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་གྱི་རིགས་དང་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་རིགས་རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ཚུ་ལས་སྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་
སྤངས་འཛིན་དང་ ལག་ལེན་ནང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཚུ་མི་དམངས་ལུ་ཐོབ་
ཚུགས་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་དགོ།

ལེའུ་བདུན་པ།

ཉེས་འཁྲི་དང་ རྒྱུན་འབྲུས་ བསྐྱར་སྟོན་ ཉེས་ཚད།

ཉེས་འཁྲི།

༣༦. མི་ ཡངན་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ མཐའ་འཁོར་ལུ་གཞོན་པ་རྒྱབ་མི་ ཡངན་
གཞོན་པ་རྒྱབ་ནི་གི་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ རིགས་རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་
ལྡན་ ཡངན་ རིགས་རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ལས་སྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་
ཚུ་ མཐོ་བཞིན་བསམ་བཞིན་དུ་ ཡངན་ སྤང་མེད་གྱི་ཐོག་ལས་ ལས་དོན་འཐབ་ནི་
ཡངན་ རྒྱབ་སྐྱར་འབད་མི་ མི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཚུ་གི་ལུ་ བསྐྱར་གསོ་དང་ བཅོ་ཐབས་གྱི་
རིན་གོང་ཚུ་འཁྲི་དགོ།

༣༧. རྒྱལ་ཁབ་ནང་གནད་བཅེད་པའི་ རིགས་རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་
ཡངན་ རིགས་རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ལས་སྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ ག་
ཅི་རང་གསར་གཏོད་འབད་རུང་ མེད་པ་བཟོ་ནི་གི་དབང་ལུ་འདྲུ་དགོཔ་དང་ མེད་པ་
བཟོ་མི་གི་ ཉེས་འཁྲི་དབང་འཛིན་ལུ་མི་ལོག།

༣༤. རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློབ་ལྷན་ ཡངན་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་
བཏང་བའི་སློབ་ལྷན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེན་ཚུ་ དབྱེད་བྱུང་འབད་ནི་དང་/ཡངན་ ཟུར་
བཀའ་ བཅོན་ལེན་ མེད་པ་བཟོ་ནི་ གནང་བ་ཆ་མེད་བཏང་ནི་ ཡངན་ བཅའ་ཡིག་
དང་སྤྲིགས་གཞི་ནང་ མཁོ་གལ་ཅན་སྡེ་མཐོང་མི་བྱ་སྤྱོད་གཞན་གང་རུང་ལས་བརྟེན་ཏེ་
གཞོན་སྐྱོན་ལུགས་མི་ ཡངན་ ཕྱིར་འགྲུང་ལུགས་མི་གི་ཉེས་འཁྲི་དབང་འཛིན་ལུ་མི་
ཕོག།

༣༥. དབང་འཛིན་གྱིས་དབང་ཚད་སྤྱོད་མི་ ཞིབ་དབྱེད་པ་ཅིག་གིས་ �ོན་འཁྲུལ་གྱི་ཐོག་
ལས་དང་ རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མེད་པར་ རྒྱ་དངོས་གང་རུང་བཅོན་ལེན་འབད་ནི་
ཡངན་ མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་དམ་འཛིན་འབད་ནི་ གནང་བ་མེད་པར་གྲོ་གཏང་བཅོལ་
བའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིར་བཤད་འབད་ནི་ རོ་རྒྱུང་ཚུ་གི་གཞི་རྟེན་གྱི་ཞི་བའི་ཐོབ་དབང་ལས་
འགལ་བའི་ལཱ་གང་རུང་འབད་བ་ཅིན་ འཁྲུག་གི་ཞི་གཡོག་བཅའ་ཡིག་དང་འཁྲིལ་ཏེ་
ཉེས་བྱ་ཕོག་ནི་དང་ འཁྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་འོག་གི་ཉེས་འཁྲིལ་ལས་བཀའ་ཆ་
མེད།

༤༠. དབང་འཛིན་གྱིས་དབང་ཚད་སྤྱོད་མི་ ཞིབ་དབྱེད་པ་ཅིག་ལུ་ བསམ་སྤྱོད་ཡང་དག་གི་
སློབ་ལས་འབད་བའི་ལཱ་གང་རུང་ལས་བརྟེན་ སྤྱི་རུབ་ཐོག་ལུ་ ཡངན་ རང་རྒྱུང་ཐོག་ལུ་
ཉེས་འཁྲིལ་མི་ཕོག།

རྒྱུད་འཇུག་

༤༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཞི་ཚོད་དང་ཉེས་ཚོད་ཀྱི་གཞོན་འགོལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་
གཞོན་སྐྱོན་ ཡངན་གྱི་རྒྱུད་ཕོག་མི་ མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་ལུ་ རྒྱུད་འཇུག་ཐོབ་ལས་
ཡོད།

༤༢. དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་རྒྱ་དང་གཅིག་ཁར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལས་འགལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་གི་དོན་ལུ་ གཞོན་སྐྱོན་
གྱི་གནས་གོང་བཏོན་ནི་དང་ འོས་མཚམས་དང་བསྟུན་པའི་རྒྱུད་འབྲས་སྤོད་ནི་གི་དོན་
ལུ་ ལམ་སྟོན་བཟོ་དགོ།

ཁྲིམས་གྱི་གདོང་ལེན།

༤༣. ཁྲིམས་གྱི་གདོང་ལེན་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལས་འགལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་ ཡངན་
སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ མཐའ་འཁོར་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་ ཡངན་ གཞོན་
སྐྱོན་བྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཉེས་སྐྱོན་ཕོག་མི་མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ མི་ངོ་
རང་གི་དོན་ལས་ ཡངན་ མི་ངོ་དེ་གི་ཉོང་ལས་དང་ རྩོད་རིམ་ནང་ཆ་མཚུངས་ ཡངན་
སྤྱི་མཐུན་གྱི་མཐའ་དོན་ཡོད་མི་ ཉེས་སྐྱོན་བྱུང་མི་ མི་ངོ་གཞན་རྒྱ་གྱི་ཉོང་ལས་ འགོ་
འབྲེན་འཐབ་ཆོག།

བདག་སྐྱོང་གི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ མཐོ་གཏུགས།

༤༤. དབང་འཛིན་གྱིས་ གནང་བ་སྤོད་ནི་ ཡངན་ ཆ་རྒྱུན་བཀའ་ཉི་ ངོས་ལེན་མི་འབད་ནི་
ཆམེད་བཏང་ནི་རྒྱ་གྱི་དོན་ལུ་གོས་ཐག་བཅད་མི་དེ་ ལས་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་གྲངས་བཅུ་ཐམ་
གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་ཉེན་སྲུང་བཀོད་ཚོགས་ལུ་མཐོ་གཏུགས་འབད་
ཆོག།

༤༥. རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་ཉེན་སྲུང་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོད་ ཡངན་ བཀའ་རྒྱ་སྤོད་དེ་ལས་
བྱེད་ཀྱི་ ཉིན་གྲངས་བཅུ་ཐམ་གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཁྲིམས་གྱི་འདུན་སར་མཐོ་གཏུགས་
འབད་ཆོག།

ཉེས་ཆད།

༤༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལས་འགལ་མི་གཤམ་གསལ་གྱི་ཉེས་པ་རྒྱུ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིགས་གཞི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་ཉེས་ཆད་སྒྲིན་དགོས་འདི་ཡང།

༡. འོག་གི་དོན་ལུ་ རླུན་ཞུགས་ ཡངན་ གོ་བཤམ་ཕྱི་འགྱུར་སློད་མི་ངག་བརྗོད་བྱིན་ བྱིད་དང།

(ཀ) གནང་བ་ལེན་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཡངན།

(ཁ) དབང་འཛིན་གྱིས་དབང་ཚད་སློད་པའི་ཞིབ་དབུན་པ་ལུ་ ཁོ་ ཡངན་མོ་ རའི་དབང་ཚད་ ཡངན་འགན་འཁུར་རྒྱུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ ཡངན་བྱ་སྒོ་འཐབ་མི་ལུ།

༢. དབང་འཛིན་གྱིས་གནང་བ་མ་སློད་མི་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་ རློག་ལྡན་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ བྱང་འདྲེན་ ཡངན་ཕྱིར་ཚོང་ ཡང་བསྐྱར་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནི།

༣. རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ དབང་འཛིན་གྱིས་གནང་བ་མ་གྲུབ་མི་རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་རློག་ལྡན་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་དང་གཅིག་ཁར་ ལས་དོན་འཐབ་མི་གང་རུང་ཅིག།

༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་སློད་པའི་གནང་བ་གི་ ཆ་རྒྱུན་ལས་འགལ་མི།

༥. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་སློད་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་མ་རྒྱུགས་མི།

༦. རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་རློག་ལྡན་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུ་ལུ་ མིང་བྱང་མི་བཏགས་ནི་ ཡངན་རླུན་ཞུགས་གྱི་མིང་བྱང་བཏགས་ནི།

༤༥. ག་དེམ་ཅིག་འབད་ ལས་འཛིན་ཅིག་གིས་ དོན་ཚན་༤༤ པ་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ ཁྲིམས་འཆལ་གྱི་ལཱ་གང་རུང་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ལས་འཛིན་དེ་ལུ་ ཉེས་པ་འབྲི་དགོ།

༤༩. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཞི་བའི་གཞོན་འགོལ་གང་རུང་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ ཉེས་ཆད་འདི་ གཤམ་གསལ་ལས་གཅིག་ ཡངན་ དེ་ལས་མངམ་སྟེ་ལ་སྐྱོང་བཀའ་ཚུག་ནི་འདི་ ཡང།

༡. མི་ ཡངན་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ མཐའ་འཁོར་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་ ཐེབས་སྟོན་འགོག་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ དབང་འཛིན་གྱིས་དགོས་མཁོ་ཅན་སྟེ་ མཐོང་མི་ལྟར་དུ་ བཅོ་ཐབས་ ཡངན་ ལེགས་བཅོས་ བསྐྱར་བཟོའི་ཐབས་ ལམ་ཚུ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་དང་ཡངན།

༢. གཞོན་འགོལ་པ་གིས་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་དུས་ཐོག་ལུ་འབད་ མ་ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དབང་འཛིན་གྱིས་བཏང་མི་ཟད་སོང་གང་རུང་ལོག་ བཏབ་ནི།

༥༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་གཞོན་འགོལ་གང་རུང་འབབ་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ཉེས་ འགོལ་ཁྲིམས་དེ་བ་གྱི་འོག་ལུ་ཡང་གཞོན་འགོལ་ཨིན་མི་དེ་ལུ་ ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེ་བ་ ཅང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་གཞོན་འགོལ་དང་གཅིག་མཚུངས་སྟེ་ཉེས་ཁྲིམས་ཕོག་ དགོ།

༥༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ།

༡. དོན་ཚུན་ ༡༧(༡) པ་དང་ ༡༧(༢) དེ་ལས་ ༡༧(༣) པའི་འོག་གི་གཞོན་ འགོལ་འདི་ ཉེས་ཆད་གྱི་ ཉེས་ཁྲིམས་སྤྲོད་དགོ།

༢. དོན་ཚུན་ ༡༧(༡) པ་དང་ ༡༧(༢) དེ་ལས་ ༡༧(༣) པའི་འོག་གི་གཞོན་ འགོལ་འདི་ བསྐྱར་སྐྱོལ་འབད་ཆོ་ ཁྲིམས་འཆལ་གྱི་ཉེས་ཁྲིམས་སྤྲོད་དགོ།

༣. དོན་ཚུན་ ༡༧(༤) པའི་འོག་གི་གཞོན་འགོལ་འདི་ ཁྲིམས་འཆལ་གྱི་ཉེས་ ཁྲིམས་སྤྲོད་དགོ།

- ༤. རོན་ཚཱ་ ༡༩(ཡ) པའི་འོག་གི་གཞོན་འགེལ་འདི་ ཉེས་པ་ཡང་ཕྱི་ཉེས་
ཁྲིམས་སྒྲིན་དགོ།
- ༥. རོན་ཚཱ་ ༡༩(ལ) པའི་འོག་གི་གཞོན་འགེལ་འདི་ ཉེས་ཕྱི་ཉེས་ཁྲིམས་སྒྲིན་
དགོ།
- ༤༡. དབང་འཛིན་གྱིས་དབང་ཚད་སྟོན་པའི་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་
འཁུར་འཆང་ནི་ལུ་བར་གོགས་རྒྱབ་ནི་གི་བྱ་སྟོན་གང་རུང་འབབ་མི་ལུ་ ཉེས་པ་ཡང་ཕྱི་
གི་ཉེས་ཆད་སྒྲིན་དགོ།
- ༤༢. དབང་འཛིན་གྱིས་དབང་ཚད་སྟོན་པའི་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་
འཁུར་འཆང་བའི་སྐབས་ལུ་ བརྟུང་རྫོབ་གི་བྱ་སྟོན་འབབ་མི་དེ་ལུ་ ཁྲིམས་འཆལ་གྱི་
ཉེས་ཆད་སྒྲིན་དགོ།
- ༤༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ ཉེས་ལས་གྱི་གཞོན་འགེལ་གང་རུང་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ ཉེས་
ཆད་འདི་ གཞོན་འགེལ་དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མི་དོད་ངང་ཡང་ན་ རྒྱ་དོས་ལུ་གཞོན་སྟོན་
བྱུང་མི་དེ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་དང་ བརྒྱུར་བཟོ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ཟིན་གོང་ཚུ་ཁ་
སྐོང་སྟེ་ཚུད་དགོ།
- ༤༤. ཉེས་ལས་བརྒྱུར་སྐྱོམ་ཅན་འདི་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་ཁྲིམས་དེབ་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་
ལྟར་དུ་ ཡར་སེང་འབད་དགོ།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྣ་ཚོགས་དགོངས་དོན།

འཕྲི་སྣོན།

༥༥. ཚོགས་ཁང་རང་སོའི་ འཕུས་མི་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་གསུམ་དུ་གཅིག་གིས་གྲོས་
དོན་ལུ་ཉེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ ཁ་སྐོང་ ལྷན་པར་ ཡང་ན་ ཆ་མེད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
ལས་ འཕྲི་སྣོན་འབད་དགོ་པ་ཅིན་ ཚོགས་ཁང་རང་སོའི་ཕྱི་མང་ཐོག་ལས་ ཡང་ན་
སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་སྐབས་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་མིའི་གཤམ་ལུ་ཡོད་
པའི་འཕུས་མི་ ཡོངས་བསྐྱོམས་གསུམ་དུ་གཉེས་ལས་མ་ཉུང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་ཐོག་
འགྲུབ་དགོ།

བཅའ་ཡིག་བཟོ་ནི་གི་དབང་ཚད།

༥༦. བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་
ལུ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གསལ་གཞི་ཚུ་ཆ་འཛོག་ ཡང་ན་ འཕྲི་སྣོན་འབད་དགོ།

ཚོགས་དོན་གྱི་དབང་ཚད།

༥༧. གཤམ་སྲིད་ རྫོང་ཁ་དང་ དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གྱི་བར་ན་ ཐོ་དོན་མ་འདྲམ་ེ་འཐོན་
པ་ཅིན་ རྫོང་ཁའི་ཚོགས་དོན་ལུ་ཆ་གནས་བཟུང་དགོ།

ངེས་ཚིག།

༥༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ ཐོ་དོན་སོ་སོར་ལེན་དགོས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ བཅའ་
ཁྲིམས་འདི་འགོ་ལས་མཇུག་ཚུན་ལུ་ གཤམ་གསལ་ངེས་ཚིག་ཚུ་འཇུག་དགོ་མི་འདི་
ཡང་།

༡. **“ལས་དོན་”** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཙུགས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟོན་དང་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཙུགས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟོན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ནང་འབྲེན་དང་ ཕྱིར་ཚོང་ བརྒྱུད་འགྲུལ་འཐབ་ཅི་དང་ཡང་ན་ ལག་ལེན་འཐབ་ཅི་ནང་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གོང་འབྲེལ་ལས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཡང་ན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཐང་ཁུངས་ཅུ་གཞི་བཙུགས་ཐོག་ལས་ཟད་སོང་བཏང་མི་ཚུ་བཙུགས་ཏེ་ དེ་ཚུ་ལུ་ཚང་འཛིན་མེད་པར་ དབང་ཚད་སྤོང་མི་ ཡང་ན་དབང་ཚད་མ་སྤོང་མི་ ཚོང་འབྲེལ་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་མེན་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་དང་སྐྱེར་སྤེའི་ཞིབ་འཚོལ་ ལས་འགུལ་ ཚོང་ལས་ བྱ་རིམ་གང་རུང་འཐབ་མི་ ལས་སྐྱོལ་གང་རུང་ཅིག་ལུ་གོ།
༢. **“ལྷ་ཡིག་ལུ་མི”** ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཙུགས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟོན་ ཡང་ན་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཙུགས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟོན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ ལས་དོན་ཅིག་འཐབ་ཅི་གི་དོན་ལུ་ གྲོ་འདོད་ཡོད་པའི་བན་བསྐྱུལ་འབད་མི་དང་ཡང་ན་ གནང་བ་ལུ་མི་ འབྲུག་མི་ ཡང་ན་འབྲུག་མི་མེན་པའི་ མི་ངོ་ ཡང་ན་ལས་སྐྱོལ་ཅིག་ལུ་གོ།
༣. **“ལྷ་ཡིག”** ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཙུགས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟོན་ ཡང་ན་ རིགས་རྒྱན་འགྱུར་བཙུགས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟོན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ དང་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ ལས་དོན་ཅིག་འཐབ་ཅི་གི་གནང་བ་ལུ་ཅི་གི་ དོན་ལུ་ ལུལ་མི་ཡིག་ཆ་ལུ་གོ།
༤. **“དབང་འཛིན་”** ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟུ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་ འཛིན་ལུ་གོ།
༥. **“བརྒྱུད་ཚོལ་”** ཟེར་མི་འདི་ ཚོད་རྒྱ་ཅིག་གིས་ ཚེད་དུ་དམིགས་ཏེ་ ཡང་ན་ མཉོ་བ་ཞིན་བསམ་བཞིན་དུ་ ཞེ་སྤང་གི་ཐོག་ལས་ སྤང་མེད་ཐོག་ལས་ མི་ངོ་ གཞན་ཅིག་གི་གཞུགས་ཁམས་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་གྱི་འཛིགས་བསྐྱུལ་བུང་བཙུག་མི་ བྱ་སྤོང་ལུ་གོ།

6. “**སྐྱེ་ལྔ་ཉེན་སྲུང་**” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟུང་ ཡངན་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སློབ་ལྟུང་ལས་གྲུབ་པའི་ ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་དང་སེམས་ཚན་གྱི་འཕྲོད་ བརྟེན་དང་མཐའ་འཁོར་ཉམས་སྲུང་ལུ་ ཉེན་ཁ་འབྱུང་ནི་གི་གཞོན་ཉེན་ཚུ་སྲུང་ ཐབས་དང་ ཉེན་འགོག་འབད་ནི་ལུ་གོ།
7. “**སྐྱེ་ལྔ་ཉེན་སྲུང་གནས་སྲུང་ལྟེ་བ་**” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་ བཏང་བའི་སློབ་ལྟུང་ཚུ་གི་སྐྱོར་ལས་དང་ ཉམས་སྲུང་གི་སྐྱོར་ལས་ ཚོན་རིག་ དང་ ལུད་རིག་ མཐའ་འཁོར་ ལྷིམས་མཐུན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཚུ་སྦྱོད་ནི་ལུ་ཕན་ འདེབས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ གནས་ཚུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་ ཐབས་ལམ་ལུ་གོ།
8. “**སྐྱེ་ལྔ་འཕུལ་རིག་**” ཟེར་མི་འདི་ དམིགས་བསལ་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཐོན་སྐྱེད་ ཡངན་བྱ་རིམ་ཚུ་བཟོ་ནི་ ཡངན་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྐྱེ་ལྔ་རིམ་ལུགས་ ཡངན་འཚོ་བཞིན་སློབ་ལྟུང་གི་རིགས་ ཡངན་དེ་ཚུ་ལས་ གྲུབ་མི་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ འཕུལ་རིག་གི་ལག་ལེན་གང་རུང་ལུ་གོ།
9. “**བཀོད་ཚོགས་**” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྔ་ཉེན་སྲུང་ བཀོད་ཚོགས་ལུ་ གོ།
10. “**རྒྱར་བཀག་གི་ལག་ལེན་**” ཟེར་མི་འདི་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ ལས་ ལྷིམས་མཐའ་འཁོར་ལུ་ དེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་དང་ དེ་ཚུ་འདི་ གཞོན་པ་འཛོན་ཚད་ཚན་སྐྱེ་དམ་འཛིན་འབད་མི་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་ བཏང་བའི་སློབ་ལྟུང་གི་རིགས་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ ཉེན་སྲུང་ཚན་གྱི་ མཐུན་རྐྱེན་ ཡངན་ འཕྲུགས་བསྐྱེན་ དངོས་གཞུགས་གྱི་གཞི་བཀོད་གཞན་ གྱི་ནང་འཁོད་ལག་ལེན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་གོ།

11. “ལས་འཛིན” ཟེར་མི་འདི་ ལས་ཚོགས་ ཡངན་ ལས་སྡེ་ གཞུང་མིན་ལས་ ཚོགས་ མི་དམངས་ ཡངན་སྐྱེར་སྡེ་གང་རུང་ལུ་གོ།
12. “གནོད་སྐྱོན” ཟེར་མི་འདི་ གཞི་རྟེན་ཚད་གཞི་ཡོད་ས་ལུ་ཚད་ལྡན་དབང་ འཛིན་གྱིས་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ལས་གཞི་བཙུགས་ འབད་བའི་གཞི་རྟེན་ཚད་གཞི་དང་ ག་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་ལུ་རྟོག་འབད་ཚུགས་མི་ ཡངན་ ཚད་འཇལ་འབད་ཚུགས་མི་དང་ མི་གིས་བྱ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་ བའི་ཁྱད་པར་དང་ རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཚུ་བརྩི་འཛོག་འབད་མི་ སྐྱེ་ལྷན་ རིགས་སྡེ་ ཡངན་ མི་ ཡངན་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཉམས་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་བཀོལ་སྤོད་ལུ་གལ་གནད་གྱི་བྱས་ཉེས་གོད་པ་བྱུང་མི་ཅིག་ལུ་གོ།
13. “སློའ་འབྲུང” ཟེར་མི་འདི་ མི་ ཡངན་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ ཡངན་ མཐའ་འཁོར་ལུ་ དེ་འཕྲོ་ལས་ ཡངན་འཕྲོས་གྱིས་སྡེ་ ཉེན་འཚུབས་འབྱུང་ནི་ ཡིན་མི་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྷན་ ཡངན་ རིགས་རྒྱུན་ འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྷན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ གལ་འཚབས་ ཅན་སྡེ་མ་ཤེས་མ་མཐོང་པར་ མཐའ་འཁོར་ནང་བཏང་མི་ལུ་གོ།
14. “མཐའ་འཁོར” ཟེར་མི་འདི་ ས་གཞི་དང་ ས་ ཚུ་ བར་སྐྱར་ གནམ་གཤིས་ རྒྱ་རྒྱུད་ རྩོ་པོ་ ཅིམ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ མིའི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་དངོས་གཞུགས་ཆ་ རྒྱུན་དང་ ས་སྟེང་ལུ་ཚོ་སྲོག་བཟུང་མི་ སྲོག་ལྷན་དང་སྲོག་མེད་གྱི་བར་ནའི་ མཐུན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་ཚོགས་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་བརྩིས་པའི་ སྲོག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་ཆ་ རྒྱུན་དང་ སྐྱེ་ཤིང་གི་རིགས་གར་ལུ་གོ།
15. “ཆག” ཟེར་མི་འདི་ སེམས་ཅན་ཚུ་ ཡངན་བྱ་རིགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་ འཐབ་མི་ ཟས་བཅུད་ཡོད་པའི་རྗེས་རིགས་ཅིག་ལུ་གོ།
16. “བཟོ་ཆས” ཟེར་མི་འདི་ བཟོ་ཆར་མི་ ཡངན་ རྩེད་བཟོ་ཆར་མི་ རང་བྱུང་ ག་ ཅི་རང་ཡིན་རུང་ མིའི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་བཟོ་བའི་ སྐྱེན་སྐྱེར་དང་

ཏམ་ལུ་ རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱ་མ་གཏོགས་པར་ རྒྱ་དང་ འཕྲུང་ཆས་ རྩོམ་གྱི་གནད་
དོན་ ཡང་ན་རྒྱལ་རྒྱ་བརྩིས་པའི་དངོས་པོ་ ཡང་ན་ རྒྱ་རྒྱུ་གང་ཡུང་ལུ་གོ།

17. **“རིགས་རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་”** ཟེར་མི་འདི་ དེང་སང་གི་སྐྱེ་
ལྡན་འཕྲུལ་རིག་གི་ཐབས་རིག་རྒྱ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཐོབ་མི་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་
ཅ་དངོས་གསར་བཏོན་གྱི་མཉམ་སྲེམ་ཡོད་མི་ སྲོག་ལྡན་ཅིག་ལུ་གོ། རིགས་
རྒྱུན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་རྒྱ་ལུ་ འཛོལ་ཞེན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་
བའི་སྲོག་ལྡན་ (Living Modified Organism) ཟེར་ཡང་སྐབ་ཞིན།

18. **“ཞིབ་དཔྱད་པ་”** ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ལུ་ སོ་ནམ་དང་
ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གིས་དབང་ཚད་སྲོད་པའི་མི་རོ་ལུ་གོ།

19. **“རྒྱལ་ཁབ་”** ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གོ།

20. **“འཛོལ་ཞེན་སྲོག་ལྡན་”** ཟེར་མི་འདི་ སྐྱེ་སྟོབས་མེད་པའི་སྲོག་ལྡན་གྱི་རིགས་
དང་ འབྲུ་ནད་ སྲིན་འབྲུ་རྒྱ་བརྩིས་ཏེ་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་ཅ་དངོས་སྲོ་སོར་
ཡང་ན་བརྗེ་འགྲུར་འབད་བཏུབ་མི་ སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཅིག་ལུ་གོ།

21. **“ལྷན་ཁག་”** ཟེར་མི་འདི་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་ལུ་གོ།

22. **“ཉེས་ཕྱ་དང་ ཉེས་པ་ཡང་ཕྱ་ ཁྲིམས་འཆལ་”** ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ཉེས་
འགལ་ཁྲིམས་དེབ་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ལྟར་དུ་ གོ་དགོ།

23. **“དེང་སང་གི་སྐྱེ་ལྡན་འཕྲུལ་རིག་”** ཟེར་མི་འདི་ སྲོག་ལྡན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་བཟོ་
བཅོས་འགྲུར་བཅོས་འབད་ནི་ ཡང་ན་ རྩ་རྒྱུས་གསར་བཏོན་ནི་གི་དོན་ལུ་
སྲོན་དཔྱད་འབད་རྒྱལ་མི་དང་ ཚད་འཛིན་གྱི་སྲོད་ལམ་ཐོག་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་
དང་ རྩ་ཁམས་ འཛོལ་ཞེན་རྩ་རྒྱུས་རྒྱ་དོན་ཆེད་སྟེ་ འགྲུར་བཅོས་བཏང་མི་ལུ་
གོ་ནི་དང་ འདི་ནང་གཤམ་གསལ་ལག་ལེན་འཐབ་མི་རྒྱ་རྒྱུད་ནི་འདི་ཡང་།

(ག) ཕ་ཁམས་ ཡངན་ སློག་ཁམས་ནང་ དེ་ཨོག་སི་རི་ཤོན་ནི་འདྲེན་གཞི་ཡེ་
 སིང་དང་ འདྲེན་གཞི་ཡེ་སིང་ཐད་ཀར་བརྩེགས་ནི་གི་བསེལ་སྦྱོར་བརྩིས་
 ཏེ་ ཡིན་མི་གོ་ནི་འདྲེན་གཞི་ཡེ་སིང་གི་ཐབས་རིག་ ཡངན།

(ཁ) ཕ་ཁམས་ཚུ་ སློག་ལུན་དབྱེ་རིམ་གྱི་ནང་ཚན་ལས་ལྷག་སྟེ་བསེལ་སྦྱོར་
 འབད་ནི།

(ག) རང་བཞིན་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་སྐྱེ་ཚུན་ ཡངན་ བསེལ་སྦྱོར་གྱི་བར་
 གོགས་ཚུ་མེད་པ་བཟོ་མི་དང་ སྨར་སྟེ་ལ་རིགས་སྟེལ་དང་ གདམ་ཁ་
 བྱང་ལག་ལེན་འབབ་མི་མེན་པའི་ཐབས་རིག་ཡིན་མི་ རིགས་ཚུན་རིམ་
 འགྱུར་ཚུ།

༡༩. **“བར་གོགས་”** ཟེར་མི་འདི་ རྩོད་ལྷན་གིས་མཐོ་བཞིན་བསམ་བཞིན་དུ་ རྒྱ་
 མཚན་ལྷན་པའི་དོན་ལུངས་མེད་པར་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་དབང་འཛིན་གྱིས་
 ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་འགན་འཁུར་ཚུ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་ལུ་ བར་གོགས་རྒྱབ་མི་
 བྱ་སྤོང་ལུ་གོ།

༢༥. **“སྐྱེ་ཤིང་”** ཟེར་མི་འདི་ རིགས་ཚུན་འགྱུར་བཅོས་སྐྱེ་ཤིང་གི་རིགས་ ཡངན་
 དེ་གི་མོད་ཀ་དང་ གཞལ་ལག་ ཕ་ལག་ འབྲུབ་ཅུ་ ཕ་དོག་ རྣམ་པོ་ ཏུ་
 འབྲེལ་ བཅད་ཤིང་ ལྷག་མ་ བང་རིམ་ ལྷག་མ་ ཕ་བ་ མེ་དོག་ སོན་
 རིགས་ ལྷང་མ་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ འཚོ་བཞིན་དང་ ཉམས་ཚར་མི་ག་ཅི་ཡིན་ཅུང་
 དེ་གི་ཆ་ཤས་གང་ཅུང་གི་ རིགས་དང་ དབྱེ་བ་གར་ལུ་གོ།

༢༦. **“གཞོན་ཉེན་གྱི་ཉེན་ཁ”** ཟེར་མི་འདི་ སྐྱེ་ལུན་རིགས་སྣ་གི་ཆ་ཤས་ཚུ་གིས་ མི་
 ཡངན་སེམས་ཚན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་ ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏོག་མཁོ་སྤོང་འབད་
 བྱི་གི་རུས་པ་མར་སབ་བཏང་ནི་དང་ རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་དུས་ལུན་ནང་འཁོད་
 ལུ་ རང་བཞིན་གྱི་བསྐྱུར་གསོའི་ཐོག་ལས་ བསྐྱུར་བཅོས་འབད་མ་ཚུ་གས་པའི་
 ལུན་རིང་ ཡངན་ གཏན་འཇགས་གྱི་རུས་ཚད་ཚན་ ཡངན་ གངས་ཚད་ཚན་
 གྱི་འགྱུར་བཅོས་འབད་བཏང་མི་ག་ཅིག་ལུ་གོ།

༢༧. “རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་” ཟེར་
མི་འདི་ ཟ་ཆས་དང་ ཆག་ བཟོ་བཅོས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ རིགས་
རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ཚུ་ལས་ཐད་ཀར་དུ་གྲུབ་པའི་ཐོན་སྐྱེད་
ཚུ་ལུ་གོ།

༢༨. “མི་དམངས་” ཟེར་མི་འདི་ སྐྱེ་ལྡན་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ཉོ་སྤྱོད་པ་
ཡངན་ ཚོང་གི་སྡེ་ཚན་ ཚོང་ལས་རྒྱབ་མི་ ལས་ཚོགས་ སྤྱིར་བཏང་མི་སྡེ་ཚུ་
ལུ་གོམ་ཨིན།

༢༩. “ཉེན་ཁ་དབྱེ་ཞིབ་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་
ལྡན་དང་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་
སྐྱེད་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཉེན་འཚུབས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་སྲིད་མི་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་
ནི་དང་ ཉེན་འཚུབས་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ གལ་སྲིད་
ཉེན་འཚུབས་འབྱུང་པ་ཅིན་དེ་གི་ཤྱོད་རྒྱུད་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཚན་རིག་ལུ་གཞི་
བཞག་སྟེ་འབད་བའི་བྱ་རིམ་ལུ་གོ།

༣༠. “ཉེན་ཁ་བད་སྐྱོད་” ཟེར་མི་འདི་ ཁེ་སྲོང་འཆང་མི་དང་ ཉེན་ཁ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་
མི་ཚུ་དང་ཉེན་ཁ་འཛིན་སྐྱོང་འབད་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ ཉེན་ཁ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ ཉེན་
ཁ་འཛིན་སྐྱོང་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་འོས་ལས་གོ་བད་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་སྐྱོད་ནི་གི་དོན་ལུ་
འབྲེལ་བ་འབབ་སྟེ་བསམ་འཆར་བརྗེ་སོར་འབད་མི་ལུ་གོ།

༣༡. “ཉེན་ཁ་འཛིན་སྐྱོང་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་
ལྡན་དང་ རིགས་རྒྱན་འགྲུར་བཅོས་བཏང་བའི་སྲོག་ལྡན་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོན་
སྐྱེད་ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མི་ ཉེན་ཁ་ངོས་འཛིན་འབད་མི་དེ་ ཚད་འཛིན་དང་
འཛིན་སྐྱོང་འབད་ཡོད་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཉེན་ཁ་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་
སྐབས་ལུ་ གཞོད་ཉེན་ཅན་གྱི་ཉེན་ཁ་ངོས་འཛིན་འབད་མི་མར་ལབ་དང་/ཡངན་
བཅོ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ངོས་ལེན་འབད་བའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ལུ་གོ།

32. “ཚད་བབྱུང་ཙན་གྱི་གནས་རིམ་” ཟེར་མི་འདི་ མིང་བྱང་བཏགས་མ་དགོ་པའི་
ཟུངས་དང་ ཆག་ བྱེད་བཟོའི་རྒྱ་ཆ་ བཟོ་བཙོས་འབད་བའི་ཐོན་སྐྱེད་གཞན་ཚུ་
ནང་ ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་མེན་པར་ ཡངན་ འཕྲུལ་རིག་གི་ཐོག་ལས་བྱ་ཐབས་
མེད་པར་ རིགས་རྒྱུན་འགྱུར་བཙོས་བཏང་བའི་ཟས་སྒྲ་བསྐྱེད་པ་ ཡངན་ཟས་
སྐྱོར་གྱི་བརྒྱ་ཆའི་གནས་རིམ་མཐོ་ཚད་འདི་ལུ་གོ།

33. “སེམས་ཙན་དང་སྐྱེ་ཤིང་གི་སྣང་སྟོན་དང་ནང་འཁོད་ཀྱི་རིགས་སྡེལ་ཐབས་
ལམ་” ཟེར་མི་འདི་ བཟོ་བཙོས་ཀྱི་ཕ་སོན་ཁབ་དང་ སྐྱེ་རྒྱུན་གཏོང་ལེན་
འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ དེང་སང་གི་སྐྱེ་ལྷན་འཕྲུལ་རིག་གཞན་ལག་ལེན་མ་འཐབ་མི་
ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ རང་བཞིན་གྱི་རིགས་སྡེལ་དང་ གདམ་ཁའི་ཐབས་ལམ་ལག་
ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དུས་དང་ཕུ་ལས་སེམས་ཙན་དང་ སྐྱེ་
ཤིང་གི་རིགས་སྡེལ་ཐབས་ལམ་བཟོ་སྡེ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་གོ།

སྟོན་ཚིག།

ལྷོན་འབངས་སྐྱགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་ཐོག་གནས་ན། །

རྒྱལ་ཁབ་བདེ་སྐྱིད་མ་བཙོས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ། །

རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་སྐྱོར་གནས་བསྐྱོད་ངང་གིས་འདུ། །

སྟན་པའི་གྲགས་པ་མ་བརྟུང་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །

སྐྱེ་ལྔ་ཉེན་སྲུང་བཙའ་ཁྲིམས་འདི་བརྩམས་པས། །

ཞི་བདེར་གནས་པའི་དབྱར་རྩེ་སྐྱོངས་འདི་སྤྲ། །

སློག་དང་སློག་མེད་ཀུན་ལ་འཚོ་བའི་ཟས། །

མིང་མེད་ཉེན་སྲུང་ལྔ་པའི་ཐབས་སུ་གྲུབ། །

ཕྱི་ཡི་ཤོག་རོས་ཡིག་ཐོག་ཁྲིམས་སུ་བཙས། །

ནང་གི་དོན་ཚན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཚིག། །

སྐྱོད་ངན་དང་པོའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཐབས། །

ཁྲིམས་འདི་སྤྱི་ཚོགས་ཚེན་མོས་ཆ་འཛོག་མཛད། །

ལྷ་རྣམས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་རོལ་མོ་སློགས། །

མི་རྣམས་དགེ་བཅུའི་མེ་ཏྲོག་གསར་དུ་འཛིན། །

དགོས་པའི་ལོངས་སྐྱོད་དགའ་བའི་གོ་གས་སུ་འཆར། །

ནད་མཚོན་སུ་གའི་བསྐྱལ་པ་ཞི་གུར་ཅིག། །